

САДРЖАЈ

„Уз мрачне шуме, далеке, скривене...”	
[Среди лесов, унылых и заброшенных...]	7
„Пут прашњав се вуче кроз шуме силне...”	
[Тянется лесом дороженька пыльная...]	8
„Звук опрезан кô глув грумен...”	
[Звук осторожный и глухой...]	10
„Накитом златним горе...”	
[Сусальным золотом горят...]	11
„Под знаком лакоће је стваралачка размена...”	
[В непринужденности творящего обмена...]	12
„Само дечје сад књиге гутати...”	
[Только детские книги читать...]	13
„Ти из полутамне сале клисну...”	
[Из полутемной залы, вдруг...]	14
„Мој тихи сан, сан свакоминутни...”	
[Мой тихий сон, мой сон ежеминутный...]	15
„Јутро зимско кад је мрачно...” [Если утро зимнее темно...] .	16
„Дато ми тело – шта с њиме да чиним...”	
[Дано мне тело – что делать с ним...]	17
„На бледоплавом емајлу...”	
[На бледно-голубой эмали...]	18
„Неописива туга што мучи...”	
[Невыразимая печаль...]	19
Ходочасник [Пилигрим]	20
„Даху пророчки у стиху мом...”	
[Дыханье вещее в стихах моих...]	21
„Ни о чему не треба зборити...”	
[Ни о чем не нужно говорить...]	22
„Нежније од нежног...”	
[Нежнее нежного...]	23

„Вече нежно. Сумрак важни...”	
[Вечер нежный. Сумрак важный...]	24
„Сумрак тежак је на стражи...”	
[Душный сумрак кроет ложе...]	25
„У огромном је вртлогу прозрачно, опоро...”	
[Из омота злого и вязкого...]	26
„Успорила је кошница бела...”	
[Медлительнее снежный улей...]	27
„Кад мозаика вене трава...”	
[Когда мозаик никнут травы...]	28
„Слух ми оштар напреже једро...”	
[Слух чуткий парус натягает...]	29
„Из вртлога, злог и снежног...”	
[Из омота злого и вязкого...]	30
„Кад се са ударом удар среће...”	
[Когда удар с ударами встречается...]	31
Silentium	32
„Данас је ружан дан...” [Сегодня дурной день...]	33
„Како лагано коњи каскају...”	
[Как кони медленно ступают...]	34
„На чун, од седефа вас...”	
[На перламутровый челнок...]	35
„О, небо, бићеш моја несаница!...”	
[О, небо, небо, ты мне будешь снится!...]	36
„Из лишћа суморна...” [Смутно-дышащими листьями...]	37
„Шкрти зрак се једва слива...”	
[Скудный луч, холодной мерою...]	38
„Што ли је тако певљива душа...”	
[Отчего душа так певуча]	39
Аја Софија [Айя-София]	40
Казино [Казино]	42
„Не, не луне, то је бројчаника слив...”	
[Нет, не луна, а светлый циферблат...]	43
Notre Dame	44
„О, како мрзим сјај...” [Я ненавижу свет...]	45
„Пад је стални сапутник страха...”	
[Паденье – неизменный спутник страха...]	46
Пешак [Пешеход]	47
„У загушљивој, рецимо, соби, где клупка вате жуте...”	
[Пусть в душной комнате, где клочья серой ваты...]	48

„Твој бледи лик у болу претешком...”	
[Образ твой, мучительный и зыбкий...]	49
Царско Село [Царское Село]	50
„Цупкам на мразу као чигра...”	
[Я вздрагиваю от холода...]	52
Адмиралитет [Адмиралтейство]	53
Американка [Американка]	54
Американ бар [Американ бар]	55
Бах [Бах]	56
„Хлеб је отрован, ваздух попијен...”	
[Отравлен хлеб, и воздух выпит...]	57
„Заспало тле. С дна трга из свода зјапи...”	
[Заснула чернь! Зияет площадь аркой...]	58
Летње станце [Летние стансы]	59
Тенис [Теннис]	60
Петроградске строфе [Петербургские строфы]	61
„У мирном предграђу снег меки...”	
[В спокойных пригородах снег]	63
„У таверни лоповске вође...” [В таверне воровская шайка...].	64
Египћанин [Египтянин]	65
Спорт [Спорт]	66
„... Храброст дева с улица...” [... Дев полуночных отвага...] .	67
Старац [Старик]	68
Ахматова [Ахматова]	69
„О временама простим и грубим...”	
[О временах простых и грубых...]	70
Равнодневица [Равноденствие]	71
„Ја нисам слушао приче Ојсинове...”	
[Я не слышал рассказов Оссиана...]	72
„На трг чим ступи – слобода...”	
[На площадь выбежав, свободен...]	73
„Нека имена цватућих градова...”	
[Пусть имена цветущих городов...]	74
„Постоји вредности неокрњива скала...”	
[Есть ценностей незыблемая скала...]	75
„Природа – исто је што и Рим, сама у њему, главом...”	
[Природа – тот же Рим и отразилась в нем...]	76
„Сладолед!” Сунце. Бисквит мекани...”	
[„Мороженоно!” Солнце. Воздушный бисквит...]	77

„То о луни све је неистина само...” (варијанта)	
[... На луне не растет... (варијант)]	78
Жезло [Посох]	80
Главни трг [Дворцоваја площађ]	81
„И сад доле, на Атосу...”	
[И поныне на Афоне...]	82
„Несаница. Хомер. Једра затегнута...”	
[Бессонница. Гомер. Тугие паруса...]	83
„Нећу гледати чувену Федру...”	
[Я не увижу знаменитой „Федры”...]	84
„Од уторка до суботе...” [От вторника и до субботы...]	86
„О слободи да се суди...” [О свободе небывалой...]	87
„Пасу крда и ричу од среће...”	
[С веселым ржанием пасутся табуны...]	88
„Уништава ми пламен...” [Уничтожает пламень...]	89
„У брда увређене кренуле саме...”	
[Обиженно уходят на холмы...]	90
„Како је одорà с толиким шарама...”	
[„Как этих покрывал и этого убора...”]	91
„На санкама, на простици од сламе...”	
[На розвальнях, уложенных соломой...]	93
„Не верујућ у васкрсења чуда...”	
[Не веря воскресенья чуду...]	95
„Ова ноћ је непоправљива...” [Эта ночь непоправима...]	97
Соломинка [Соломинка]	98
Петропољ [Петрополь]	100
„Златастог меда струја је из боце текла...”	
[Золотистого меда струя из бутылки текла...]	101
Касандри [Кассандре]	103
Меган [Меганом]	105
„Међ свештеницима је, кô левит млад...”	
[Среди священников левитом молодым...]	107
„На трговима, у миру келија...”	
[Когда на площадях и в тишине келейной...]	108
„Када у топлој ноћи почне замирати...”	
[Когда в теплой ночи замирает...]	109
„На страшној висини, огњу лутајући!...”	
[На страшной высоте блуждающий огонь!...]	110
Сумрак слободe [Сумерки свободы]	111

„Твој изговор предиван тако...”	
[Твое чудесное произношенье...]	112
„То вече стрелаџа шума оргуља не хуча с грана...”	
[В тот вечер не гудел стрельчатый лес органа...]	113
„То што пева сатић-попац...” [Что поют часы-кузнечик...] .	114
Tristia	115
Корњача [Черепача]	117
„Из кристалног вира оштра косина!...”	
[В хрустальном омуте какая крутизна!...]	119
Теодосија [Феодосия]	120
„Део каравана сенки, што поврљаше нежни луг...”	
[Я в хоровод теней, топтавших нежный луг...]	122
„Ја равноправно, као и сви...” [Я наравне с другими...] ...	123
„Сестре, нежности и муко, знаци вас исти свели...”	
[Сестры тяжесть и нежность, одинаковы ваши приметы...]	125
„Зато што руке твоје не умедох задржати...”	
[За то, что я руки твои не сумел удержать...]	126
„Једва светлуца сабласна сцена...”	
[Чуть мерцает призрачная сцена...]	127
„Кад на друмове ступи градска луна...”	
[Когда городская выходит на стогны луна...]	129
Ластавица [Ласточка]	130
„Као да сахранисмо сунце у њему...”	
[В Петербурге мы сойдемся снова...]	132
„Узми на радост са мојих дланова...”	
[Возьми на радость из моих ладоней...]	134
„Жао ми што је доба зиме...”	
[Мне жалко, что теперь зима]	135
„Тбилиси снимам грбати...”	
[Мне Тифлис горбатый снится...]	137
Концерт на станици [Концерт на вокзале].....	139
„Умивах се ноћу у дворишту свом...”	
[Умывался ночью на дворе...]	140
„Волим под сводовима седе тишине...”	
[Люблю под сводами седя тишины...]	141
Век [Век]	143
„Ветра нам је утешна сила...”	
[Ветер нам утешенье принес...]	145

„Више не знам кад настаде...” [Я не знаю, с каких пор...] ..	146
„Док мраз ми голица теме...” [Холодок щекочет темя...] ..	147
„Док му се с меких уста слива розе пена...”	
[С розовой пеной усталости у мягких губ...] ..	148
„Како расте хлебно тесто...”	
[Как растет хлебов опара...] ..	149
Московска кишица [Московский дождик] ..	150
„Неком су зима – вотка и пунч плавооки...”	
[Кому зима – арак и пунш голубоглазый...] ..	151
„Пео сам се уз мердевине...” [Я по лесенке приставной...] .	152
Налазач потковице [Нашедший подкову] ..	154
Кредом писана ода [Грифельная ода] ..	158
Париз [Париж] ..	161
„Попут малог крилатог тела...”	
[Как тельце маленькое крылышком...] ..	163
„Не, никад савременик ничији нисам био...”	
[Нет, никогда, ничей я не был современник...] ..	164
1. јануар 1924. [1 января 1924] ..	166
„Ви, квадратних шалтерчића...”	
[Вы, с квадратными окошками...] ..	169
„Живот паде кô искрица...” [Жизнь упала, как зарница...] .	171
„Из табора улице мрачне...” [„Из табора улицы темной...”]	173
„Ноћас сам, нећу да вам лажем...”	
[Сегодня ночью, не солгу...] ..	174
Чистач ципела [Чистильщик] ..	176
Јерменија [Армения] ..	177
„Како ми драг из мученичке приче...”	
[Как люб мне натугой живущий...] ..	182
„Где год да смо, страха нам рој...”	
[Куда как страшно нам с тобой...] ..	183
„Ником ништа не говори...” [Не говори никому...] ..	184
Лењинград [Ленинград] ..	185
„Помози, Господе, ову ноћ да преживим...”	
[Помоги, Господь, эту ночь прожить...] ..	186
„Што не бисмо у кујни поседели...”	
[Мы с тобой на кухне посидим...] ..	187
„Истине ти ево једне...”	
[Я скажу тебе с последней...] ..	188
„Жаре трепавице. У грудима суза кипи...”	
[Колют ресницы. В груди прикипела слеза...] ..	190

„Ноћ напољу. Господско лагање...”	
[Ночь на дворе. Барская лжа...]	191
„После поноћи срце поткрада...”	
[После полуночи сердце ворует...]	192
„Живео Александар Герцевич...”	
[Жил Александр Герцевич...]	193
„Због громких врлина векова што стижу...”	
[За гремящую доблесть грядущих веков...]	194
„Не, не могу се скрити од злог семена...”	
[Нет, не спрятаться мне от великой муры...]	195
Неистина [Неправда]	196
„Ја пијем за војне букете, за прекоре са свих страна...”	
[Я пью за военные астры, за все, чем корили меня...] ..	197
Клавир [Рояль]	198
„– Не, није мигрена то – ал’ додај ми нешто за главу што је –...”	
[– Нет, не мигрень, – но подай карандашик ментоловый...]	200
„Сачувај говор мој навек, због укуса несреће и дима...”	
[Сохрани мою речь навсегда за привкус несчастья и дыма...]	201
„Поноћ у Москви. Раскошно будистичко лето...”	
[Полночь в Москве. Роскошно буддийское лето...].....	202
„Још имам доста ја до патријарха...”	
[Еще далеко мне до патриарха...]	205
„О, како нас лицемерје стиже...”	
[О, как мы любим лицемерить...]	208
Импесионизам [Импрессионизм]	209
„Сви који крену на пут кружни...”	
[Вы помните, как бегуны...]	210
„Код наше су омладине дичне...”	
[У нашей святой молодежи...]	211
„Стан овај тих је кô папир...”	
[Квартира тиха как бумага...]	212
„Не испробавај говоре туђе, нек сећању нису ни близу...”	
[Не искушай чужих наречий, но постарайся их забыть...] ..	214
„Друг Ариоста, друг Петрарке, Тасов друг мили...”	
[Друг Ариоста, друг Петрарки, Тасса друг...]	215
Стари Крим [Старый Крым]	216
„Татари, Узбеци и Ненци...”	
[Татары, узбеки и ненцы...]	217

„Ми живимо, о земљу се не опирајући...”	
[Мы живем, под собою не чуя страны...]	218
Октаве [Восьмистишия...]	219
У спомен на Андреја Белог [Стихи памяти А. Белого...]	225
10. јануар 1934. [10 января 1934 года]	227
„Кад се души што се плаши и крије...”	
[Когда душе и торопкой и робкой...]	229
„Дириговао је кавкаским горама...”	
[Он дирижировал кавказскими горами...]	230
„А сред гомиле, замишљен и брадат...”	
[А посреди толпы, задумчивый, брадатый...]	231
„Очи ти веште да кривица вири...”	
[Мастерица виноватых взоров...]	232
„Твоја уска рамена од бичева црвенеће...”	
[Твоим узким плечам под бичами краснеть...]	234
„Ја морам да живим, мада сам умро двапут...”	
[Я должен жить, хотя я дважды умер...]	235
Црница [Чернозем]	236
„Пусти ме, врати ме, Вороњеже...”	
[Пусти меня, отдай меня, Воронеж...]	237
„Ја у важним баштама боравим...”	
[Я живу на важных огородах...]	238
„Наушнице, слушалице моје!...”	
[Наушнички, наушники мои!...]	239
„Која је ово улица?...” [Это какая улица?...] ...]	240
„За Паганинијем дугопрстим...”	
[За Паганини длиннопалым...]	241
„Од влажног платна говорно-хучна...”	
[От сырой простыни говорящая...]	242
„Беше дан петоглави. Округлих пет дана...”	
[День стоял о пяти головах. Сплошные пять суток...]	243
Кама [Кама]	244
„Да, лежим у земљи и уснама мрдам...”	
[Да, я лежу в земле, губами шевелия...]	246
„Узесте ми мора, залет и полет к слави...”	
[Лишив меня морей, разбега и разлета...]	247
„Још пуни смо живота и више силе...”	
[Еще мы жизнью полны в высшей мере...]	248
Станце [Стансы]	249

„Свет мора у црном телу да се скупи...”	
[Мир должно в черном теле брать...]	251
„Нећу ко лептир кад брашно бело...”	
[Не мучнистой бабочкою белой...]	252
„На мртвим се трепавицама Исакиј смрзнџ...”	
[На мертвых ресницах Исакий замерз...]	253
„Може ли се славити жена мртва?...”	
[Возможна ли женщине мертвой хвала?...]	254
„Римских је ноћи легура пуна...”	
[Римских ночей полновесные слитки...]	255
„Патуљак-младић, патуљак-мимоза...”	
[Карлик-юноша, карлик-мимоза...]	256
„Иза шума, иза домова...” [Из-за домов, из-за лесов...] ...	257
„Дечја уста жваћу своју кукољ-траву...”	
[Детский рот жует свою мякину...]	258
„Не у мени, не у теби – то у њима...”	
[Не у меня, не у тебя – у них...]	259
„Мој штиглићу, затурићу главу...”	
[Мой щегол, я голову закину...]	260
„Уста су дану сад жута некако...”	
[Нынче день какой-то желторотый...]	261
„Извор суза следи се сада...” [Источник слез замерз...] ...	262
Рађање осмеха [Рождение улыбки]	263
„Кад се штиглић сред ваздушне чорбе...”	
[Когда щегол в воздушной сдобе...]	264
„У срцу века сам – пут ми нејасан...”	
[Я в сердце века – путь неясен...]	265
„А мајстор оружар, дочем...”	
[А мастер пушечного цеха...]	266
„У чарној гори идол ужива...”	
[Внутри горы бездействует кумир...]	267
„Плочитом тананом, жилетом...”	
[Пластинкой тоненькой жиллета...]	268
„Борове шумице закон то је...”	
[Сосновой рощицы закон...]	270
„Та област што у тамно лије...”	
[Эта область в темноводье...]	271
„Поворки далеких видна је стаза...”	
[Вехи дальние обоза...]	273
„Као поклон закаснели...” [Как подарок запоздалый...] ...	274

„Сва се невоља зачне...” [Оттого все неудачи...]	275
„Зеницу твоју у небеској кори...”	
[Твой зрачок в небесной корке...]	276
„Осмехни се, јагње гневно, с Рафаелова платна чиста...”	
[Улыбнись, ягненок гневный с Рафаэлева холста...]	277
„Кад кроз покуњене грање...”	
[Когда в ветвях понурых...]	278
„Ја сам покрај Кољцова...” [Ја около Кољцова...]	279
„Прескупа је грађа света...” [Дрожжи мира дорогие...]	280
„Пошло ђаволче уз мокре рите...”	
[Влез бесенок в мокрой шерстке...]	281
„Још ниси умро и још ниси сам...”	
[Еще не умер ты, еще ты не один...]	282
„У лице мразу усамљен гледам...”	
[В лицо морозу я гляжу один...]	283
„О, тај задихани простор спори!...”	
[О, этот медленный, одышливый простор!...]	284
„Шта да чинимо с утабаношћу долина...”	
[Что делать нам с убитостью равнин...]	285
„Не упоређуј: жив не може да се сравни...”	
[Не сравнивай: живущий несравним...]	286
„Сад у паучини светлој обитавам...”	
[Я нынче в паутине световой...]	287
„Где је везани и приковани јаук?...”	
[Где связанный и пригвожденный стон?...]	288
„Као да земљу негде небески камен буди...”	
[Как землю где-нибудь небесный камень будит...]	289
„Чујем, чујем рани лед...”	
[Слышу, слышу ранний лед...]	290
„Ја волим ледне удисаје...”	
[Люблю морозное дыхание...]	291
„Сред народне стрке и лелека...”	
[Средь народного шума и спеха...]	292
Ода [Ода]	294
„Донску поспаност сан ми поклопи...”	
[Обороняет сон мою донскую сонь...]	297
„Где да се овог јануара скријем?...”	
[Куда мне деться в этом январе?...]	298
„Као светлосени мученик Рембрант...”	
[Как светотени мученик Рембрандт...]	299

„Удари овалних залива, и лом, и плаветнило неба...”	
[Разрывы круглых бухт, и хрящ, и синева...]	300
„Кад би ме непријатељи наши заробили...”	
[Если б меня наши враги взяли...]	301
„Још изношеност ципела он памти...”	
[Еще он помнит башмаков износ...]	302
„Певам кад влажно је грло, а душа – свела...”	
[Пою, когда гортань сыра, душа – суха...]	303
„Опремљен очима кô уске осе...”	
[Вооруженный зреньем узких ос...]	304
„Беху очи оштрије од коване косе...”	
[Были очи острее точимой косы...]	305
„Кô дрво и бакар – Фаворског је нота...”	
[Как дерево и медь – Фаворского полет...]	306
„У лављи ров, у тврђаву, тонем све више...”	
[Я в львиный ров и в крепость погружен...]	307
Песма о незнамом војнику	
[Стихи о неизвестном солдате]	308
„Ја молим, као сажалења и као миља...”	
[Я молю, как жалости и милости...]	313
„Преко табле румене, златасте...”	
[На доске малиновой, червонной...]	314
„Шапатам ћу рећи, у концепту својем...”	
[Я скажу это начерно, шопотом...]	315
„Небо се вечери у зид заљубило...”	
[Небо вечери в стену влюбилось...]	316
„Шта сад – залутах у небеса ова?...”	
[Заблудился я в небе – что делать?...]	317
„Шта сад – залутах у небеса ова?...” (варијанта).	318
„Тачка безумља, можда, то је...”	
[Может быть, это точка безумия...]	319
„Да би пријатељ ветра, док капље...”	
[Чтоб, приятель и ветра и капель...]	320
Бокал [Кувшин]	321
„Нереиде моје, Нереиде...”	
[Нереиды мои, nereidy...]	322
„О, да ми је како...” [О, как же я хочу...]	323
„Флауте грчке тета и јота...”	
[Флейты греческой тэта и йота...]	324

„Свуд по улицама Кијева-Вија...”	
[Как по улицама Киева-Вия...]	325
„Ја уснама приносим ту зелен...”	
[Я к губам подношу эту зелень...]	326
„Заклетва низ пупеж текла...”	
[Клейкой клятвой липнут почки...]	327
„У мене се нациљале и крушка и трешња...”	
[На меня нацелилась груша да черемуха...]	329
„Бациш око зачуђено...”	
[Кинешь око удивленное...]	330
„Тамо већ скоро трећу годину...”	
[Там уж скоро третий год...]	331
„У голубију – вра̀на се свела...”	
[С примесью ворона – голуби...]	332
„С петловима бродић хучни...”	
[Пароходик с петухами...]	334
„Црна ноћ плаши, барака гуши...”	
[Черная ночь, душный барак...]	335
СИН ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ	337
О ОСИПУ МАНДЕЉШТАМУ	357